

Дело C-349/24 [Nuratau]ⁱРезюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда

Дата на постъпване в Съда:

13 май 2024 г.

Запитваща юрисдикция:

Krajský soud v Brně (Чешка република)

Дата на акта за преюдициално запитване:

9 май 2024 г.

Жалбоподател:

А.В.

Ответници:

Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky

Предмет на главното производство

Главното производство се отнася до жалба на гражданин на Узбекистан, г-н А.В., с която се иска отмяна на решение на Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky (Министерство на вътрешните работи, отдел „Убежище и миграционна политика“, Чешка република, наричан по-нататък „ответникът“), от 9 ноември 2023 г., с което е отхвърлена молбата на А.В. за международна закрила.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Запитващата юрисдикция иска от Съда да тълкува член 3 от Директива 2011/95/ЕС¹.

ⁱ Името на настоящото дело е измислено. То не съпада с истинското име на никоя от страните в производството.

¹ Директива на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата,

Преюдициален въпрос

Трябва ли член 3 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети страни или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (преработен текст), да се тълкува в смисъл, че за по-благоприятен стандарт за определяне на лицата, които имат право на субсидиарна закрила по смисъла на тази разпоредба, може да се счита правна уредба на държава членка, съгласно която на кандидат за международна закрила може да се предостави субсидиарна закрила и в случай, че е налице реална опасност от тежки посегателства от вид, който не е предвиден в член 15 от посочената директива, и която се състои в това, че задължаването на кандидата за международна закрила да напусне държавата членка би било в противоречие с международните задължения на тази държава членка, при условие че в същото време това противоречие с международните задължения на държавата членка е свързано с положението в държавата на произход на кандидата за международна закрила?

Релевантни разпоредби от правото на Съюза и от международното право

Член 7 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“)

Съображения 2, 10, 12, 13, 14, 15 и 34 и член 2, буква е), членове 3, 15 и 18 от Директива 2011/95.

Член 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (наричана по-нататък „ЕКПЧ“)

Релевантни разпоредби от националното право

Съгласно член 91, параграф 1, буква b) от *zákon č. 325/1999 Sb. o azylu* (Закон № 325/1999 за убежището, наричан по-нататък „Законът за убежището“) в редакцията му, действаща от 1 януари 2000 г. до 31 август 2006 г., няма задължение за прекратяване на пребиваването, ако това би противоречало на международните задължения на Чешката република.

Член 14а, параграф 1 от Закона за убежището, в редакцията му, действаща от 1 септември 2006 г. до 30 юни 2023 г., предвижда, че субсидиарна закрила се предоставя на чужденец, който не отговаря на условията за предоставяне на

които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 2011 г., стр. 9) (наричана по-нататък „Директива 2011/95“).

убежище, ако в рамките на процедура за международна закрила се установи, че в неговия случай са налице обосновани данни, че ако чужденецът бъде върнат в държавата, чийто гражданин е, той ще бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства и поради тази опасност не може или не желае да се ползва от закрилата на държавата, чийто гражданин е. Член 14а, параграф 2 от Закона за убежището в действащата му редакция предвижда, че за тежко посегателство по смисъла на този закон се счита: а) налагане или изпълнение на смъртно наказание, б) изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание на кандидат за международна закрила, с) сериозна заплаха за живота или физическата неприкосновеност на цивилно лице в резултат на безогледно насилие в ситуация на международен или вътрешен въоръжен конфликт, или д) ситуация, при която задължаването на чужденец да напусне страната би било в противоречие с международните задължения на Чешката република.

В мотивите към законопроекта, с който член 14а е добавен към Закона за убежището, е посочено следното: тази разпоредба замества института на пречките за задължаване на чужденеца да напусне страната по член 91 от Закона за убежището. В това отношение, надхвърляйки приложното поле на Директива 2004/83², към определението за тежко посегателство е добавено, че такова посегателство е налице и когато задължаването на чужденец да напусне страната не би било възможно с оглед на задълженията по международни споразумения, с които Чешката република е обвързана (напр. по отношение на зачитането на личния и семейния живот съгласно член 8 от ЕКПЧ).

Считано от 1 юли 2023 г. член 14а, параграф 2, буква d) е отменен.

Кратко представяне на фактите и производството

- 1 През април 2019 г. А.В. подава молба за международна закрила, от която се установява следното: А.В. пристига в Чешката република през юли 2006 г. и пребивава там въз основа на разрешение за пребиваване с цел извършване на стопанска дейност. През август 2018 г. А.В. подава молба за подновяване на разрешението си за пребиваване, която не е удовлетворена. А.В. твърди, че през 2011 или 2012 г. са му откраднати документите за пътуване и за постоянно пребиваване. А.В. за последен път е бил на почивка в Узбекистан през 2008 г. Там живее негов брат, с когото обаче не поддържа контакт. Синът на А.В. е бил убит от полицаи в Узбекистан, а съпругата му е починала през 2018 г. в Чехия. А.В. представя медицинско свидетелство, от което е видно, че страда от психични проблеми. Що се отнася до

² Предишна Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, 2004 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52).

притесненията му от завръщане, А.В. посочва, че се страхува, че ще бъде спрян от полицията на летището, тъй като не е регистриран в посолството, за което може да му се наложи наказание глоба или лишаване от свобода.

- 2 С решение, издадено през февруари 2020 г., ответникът отказва да предостави международна закрила на А.В. (първо решение на ответника). С решение от 17 юни 2021 г. Krajský soud v Praze (Окръжен съд Прага, Чешка република) отменя това решение с мотива, че не е извършена проверка по член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището. Съдът критикува ответника по-конкретно за това, че не е взел предвид обстоятелствата, свързани със семейния и личния живот на А.В. и произтичащата от това връзка между него и Чешката република, здравословното му състояние и убийството на сина му.
- 3 С решение от 20 октомври 2022 г. ответникът отново отказва да предостави международна закрила на А.В. (второ решение на ответника). Ответникът изтъква по-специално, че в случая на А.В. не е изпълнено условието за предоставяне на субсидиарна закрила по член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището, тъй като установените факти не показват, че той е изградил силни социални или лични връзки в Чешката република.
- 4 Второто решение на ответника е отменено с решение на Krajský soud v Brně (Окръжен съд Бърно, Чешка република) от 17 май 2023 г., тъй като все още не е извършена проверката във връзка с член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището. Този съд упреква ответника, че е взел предвид предимно неблагоприятните за А.В. факти (т.е. че няма жилище, не е уредил незаконното си пребиваване и е прекарал по-голямата част от живота си в Узбекистан), въпреки че А.В. е изтъкнал редица обстоятелства, поради които счита, че задължаването му да напусне на страната представлява непропорционална намеса в личния му живот. В тази връзка А.В. изтъква по-специално продължителността на престоя си в Чешката република, възрастта си и здравословните си проблеми, липсата на социални и семейни връзки в Узбекистан и познанията си по чешки език. Krajský soud v Brně (Окръжен съд Бърно) посочва още, че ответникът е трябвало да вземе предвид целия период на пребиваване на А.В. в Чехия, а не само периода, непосредствено предхождащ постановяването на решението. Причината е, че преди това А.В. е имал както жилище, така и работа, а през по-голямата част от времето, прекарано в Чехия, е имал валидно право на пребиваване. Krajský soud v Brně (Окръжен съд Бърно) добавя, че за да прецени правилно силните социални връзки на А.В. с Чехия, ответникът е трябвало да получи от него много повече информация за личния му живот и да се запознае с имиграционната му история.
- 5 С решение от 9 ноември 2023 г., което е предмет на настоящата жалба пред запитващата юрисдикция, ответникът отново отказва да предостави международна закрила на А.В. (трето решение на ответника). По-конкретно, ответникът приема, по-специално въз основа на интервюто, по време на

което А.В. подробно описва личния си живот, че той няма силни социални или лични връзки в Чехия. Този извод се потвърждавал и от изявлението на А.В. във връзка с тленните останки на съпругата му, чието съществуване окръжните съдилища в предишни производства са разглеждали като възможна лична връзка с Чехия. А.В. не знае къде се намира урната с праха на съпругата му и не я е прибрал дори след като се е снабдил с валидни документи през 2019 г. Накрая, ответникът посочва, че здравословното състояние на А.В. не представлява основание за предоставяне на субсидиарна закрила по член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището.

- 6 В жалбата си срещу третото решение на ответника А.В. изтъква, че ответникът не е извършил цялостна преценка на личния и семейния му живот и на фактите, обосноваващи предоставянето на международна закрила, по-специално поради намесата в личния му живот. Ответникът вземал за основа на преценката си периода, предхождащ постановяването на решението, и не вземал предвид предишното дългосрочно пребиваване на А.В. [в Чехия], през което време той е имал работа и жилище и успешно се е интегрирал в чешкото общество. Освен това ответникът не взел предвид обстоятелството, че А.В. е болен и вече е достигнал пенсионна възраст.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 7 Запитващата юрисдикция иска да се установи дали правото на Съюза допуска държава членка да регламентира субсидиарната закрила в националното право по начин, който, надхвърляйки каталога на видовете тежки посегателства, посочени в член 15, букви а)–в) от Директива 2011/95, обуславя предоставянето ѝ поради друг вид тежки посегателства, които се състоят в противоречието на задължаването на кандидата за международна закрила да напусне страната с международните задължения на съответната държава членка, и то при условие че това противоречие е свързано с положението в държавата на произход на това лице. По-конкретно запитващата юрисдикция се интересува дали такава правна уредба може да бъде квалифицирана като по-благоприятен стандарт по смисъла на член 3 от Директива 2011/95.
- 8 Запитващата юрисдикция най-напред се позовава на практиката на Съда относно тълкуването на член 3 от Директива 2011/95.
- 9 Тя припомня, че в приложното поле на Директива 2011/95 не попада лице, на което е разрешено да пребивава на територията на държавите членки не поради необходимостта от международна закрила, а на базата на преценка, основана на съчувствие или на хуманитарни съображения³. След това

³ Вж. съображение 15 от Директива 2011/95 и решения на Съда от 9 ноември 2010 г., В. и D., C-57/09 и C-101/09, ECLI:EU:C:2010:661 (наричано по-нататък „решение В. и D.“), и от

запитващата юрисдикция се позовава на решение В. и D., от което следва, че национална правна уредба, която предоставя право на убежище на лице, изключено от статута на бежанец въз основа на клаузите за изключване, предвидени в Директива 2004/83, е несъвместима с тази директива. Държавите членки обаче могат да признаят право на убежище по националното им право на такова лице, доколкото това не води до опасност от смесване на този друг тип закрила със статута на бежанец по смисъла на Директива 2004/83.

- 10 В решение M'Bođj Съдът приема, че би било в разрез с общата структура и целите на Директива 2004/83 на гражданите на трети страни, намиращи се в положения, напълно лишени от връзка с логиката на международната закрила, да се предоставят предвидените в нея статuti. Поради това национални разпоредби, съгласно които субсидиарната закрила предоставя право да остане на територията на държава членка на тежко болно лице, което не би получило подходящи медицински грижи в държавата си на произход, не може да се счита за по-благоприятен стандарт по смисъла на член 3 от тази директива⁴.
- 11 В решение от 4 октомври 2018 г., Ахмедбекова, C-652/16, ECLI:EU:C:2018:801 (наричано по-нататък „решението Ахмедбекова“), Съдът, позовавайки се на член 23 от Директива 2011/95, заключава, че член 3 от тази директива позволява на държавите членки в случаите, в които предоставят международна закрила на един от членовете на дадено семейство съгласно въведения с тази директива режим, да предвидят разпростиране на тази закрила и по отношение на други членове на това семейство, стига за тях да не е налице някое от основанията за изключване и стига положението им да има връзка с логиката на международната закрила поради необходимостта от запазване на целостта на семейството⁵.
- 12 Запитващата юрисдикция посочва още, че принципите, произтичащи от цитираната по-горе съдебна практика, са обобщени в правен анализ, изготвен под ръководството на Европейската секция на Международната асоциация на бежанците и съдиите по миграционно право (IARMJ) и публикуван от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA) относно условията за предоставяне на международна закрила, който съдържа по-специално такива заключения.

18 декември 2014 г., M'Bođj, C-542/13, ECLI:EU:C:2014:2452 (наричано по-нататък „решение M'Bođj“), които се отнасят до Директива 2004/83.

⁴ До същия извод Съдът стига и в решение от 18 декември 2014 г., Abdida, C-562/13, ECLI:EU:C:2014:2453 (наричано по-нататък „решение Abdida“).

⁵ Този извод е потвърден от Съда в решение от 9 ноември 2021 г., Bundesrepublik Deutschland (Запазване на целостта на семейството), C-91/20, ECLI:EU:C:2021:898 (наричано по-нататък „решение Bundesrepublik Deutschland“).

- 13 Националната правна уредба може да предостави право на убежище на лица, които не попадат в приложното поле на Директива 2011/95, но трябва да се прави разграничение между национална закрила и международна закрила в съответствие с тази директива. Тази международна закрила изисква да може да се установи източникът на преследване или нанасяне на тежки посегателства. Освен това положението на лице, което в своята държава на произход е преживяло траматично събитие, несвързано с настоящи опасения от преследване или настояща реална опасност от тежки посегателства, е малко вероятно да попадне в приложното поле на Директива 2011/95. В такъв случай влиза в сила закрилата на базата на преценка, основана на съчувствие или на хуманитарни съображения. За разлика от това статутът на бежанец или статутът на субсидиарна закрила, предоставен на членовете на семейството на лице, на което е предоставен такъв статут по тази директива, попада в приложното поле на член 3 от Директива 2011/95. По този начин Съдът все още не се е произнесъл окончателно по въпроса кога по-благоприятните стандарти попадат в обхвата на горепосочената директива, по-специално по отношение на по-благоприятните разпоредби относно условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила.
- 14 Накрая запитващата юрисдикция се позовава на заключението на генералния адвокат J. Richard de la Tour от 12 май 2021 г. по дело *Bundesrepublik Deutschland (Запазване на целостта на семейството)* (C-91/20), в което се посочва, че държава членка не може да използва „свободата си на действие, за да определи по различен начин тези общи понятия и критерии и да приеме правна уредба, по силата на която статутът на бежанец или статутът на субсидиарна закрила да може да се предоставя на други основания от изрично посочените в Директива 2011/95“.
- 15 В настоящия случай запитващата юрисдикция има съмнения относно цитирания по-горе член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището, който, надхвърляйки каталога на видовете тежки посегателства по член 15, букви а)–в) от Директива 2011/95, предвижда друг вид тежко посегателство, което се състои в това, че задължаването на чужденеца да напусне страната противоречи с международните задължения на Чешката република.
- 16 Смисълът и целта на тази национална разпоредба⁶ са били да замени конкретната пречка за напускане по цитирания по-горе член 91, параграф 1, буква b) от Закона за убежището, и да предотврати нарушение на член 8 от ЕКПЧ в случай на чужденци, на които не е предоставено убежище под никаква форма. Всъщност с този член 14а, параграф 2, буква d) чешкият

⁶ Вж. позоваването на мотивите на законопроекта, с който член 14а е добавен към Закона за убежището, съдържащо се в точка „Релевантни разпоредби от националното право“ на настоящото резюме.

законодател е решил да изпълни позитивните си задължения по цитирания член от ЕКПЧ.

- 17 Преди това националната съдебна практика тълкуваше цитирания член 14а, параграф 2, буква d) по утвърден начин в смисъл, че самото задължаване на кандидата за международна закрила да напусне страната в противоречие с чешките международни задължения може да бъде основание за предоставяне на субсидиарна закрила. Това би могло да бъде случай, в който кандидатът е установил толкова тесни семейни или лични връзки в Чешката република, че самата необходимост да напусне страната би представлявала непропорционална намеса в семейния или личния му живот.
- 18 След решението M'Bodj националната съдебна практика стига до заключението, че член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището е въведен в чешкото право в нарушение на правото на Съюза. Това обаче е нарушение, което е изключително в полза на кандидата за международна закрила. Директива 2011/95 не би могла да има директен ефект във вреда на физическото лице, поради което нито административните органи, нито административните съдилища биха могли да вземат предвид това нарушение.
- 19 На 15 февруари 2024 г. обаче rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (разширен състав на Върховния административен съд, Чешка република, наричан по-нататък „разширеният състав“) приема решение, с което изменя предходното тълкуване на член 14а, параграф 2, буква d) и го тълкува, като приема, че Директива 2011/95 има косвен ефект във ущърб на лицата, търсещи международна закрила. Разширеният състав постановява, че тази форма на субсидиарна закрила може да бъде предоставена на чужденец, който в случай на противоречие с международните задължения на Чешката република би бил изложен на сериозно посегателство в държавата си по произход, а не в приемащата държава членка.
- 20 Разширеният състав изхожда от предположението⁷, че национална правна разпоредба, приета специално за транспонирането на директива, трябва да се тълкува с оглед на текста и целта на въпросната директива, като държавата членка има право да прилага това тълкуване и по отношение на частноправните субекти⁸. Въз основа на практиката на Съда⁹ разширеният състав стига до извода, че член 3 от Директива 2011/95 не допуска държава

⁷ В това отношение разширеният състав се позовава на решения от 10 април 1984 г., Von Colson, C-14/83, ECLI:EU:C:1984:153, т. 26, от 13 ноември 1990 г., Marleasing, C-106/89, ECLI:EU:C:1990:395, т. 8, от 14 юли 1994 г., Faccini Dori, C-91/92, ECLI:EU:C:1994:292, т. 26, и от 5 октомври 2004 г., Pfeiffer и др., C-397/01, ECLI:EU:C:2004:584, т. 113—116.

⁸ Вж. решения от 8 октомври 1987 г., Kolpinghuis Nijmegen, 80/86, ECLI:EU:C:1987:431, т. 12—14, и от 5 юли 2007 г., Kofoed, C-321/05, ECLI:EU:C:2007:408, т. 45.

⁹ А именно решения M'Bodj, Bundesrepublik Deutschland и Ахмедбекова.

членка да въвежда или да запазва разпоредби, с които се предоставя субсидиарна закрила на чужденци, които се намират в положение, което няма връзка с логиката на международната закрила¹⁰. Същевременно възприетото по-рано тълкуване на член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището, че субсидиарна закрила може да се предостави, ако самото задължаване на кандидата за международна закрила да напусне страната е в противоречие с международните задължения на Чешката република, не е съобразено с този смисъл, тъй като не отчита обстоятелството, че субсидиарната закрила по своето естество има за цел да защити кандидата от тежки посегателства в неговата държава на произход. Следователно според разширения състав подобно тълкуване явно противоречи на член 3 от Директива 2011/95 и на практиката на Съда.

- 21 Според разширения състав, напротив, съвместимо е с правото на Съюза, ако субсидиарната закрила се отнася само до посегателствата, на които поради задължението да напусне приемащата държава е изложен кандидатът за международна закрила в държавата си на произход, с други думи, ако противоречието с международните задължения на Чешката република се отнася до държавата по произход, а не до приемащата държава членка. Такава ситуация би могла да възникне например, ако чужденецът в държавата си на произход е бил подложен на детски труд, принудителен брак, осъждане за деяние, което не е било престъпление към момента на извършването му, или отказ от медицинско лечение въпреки риска от сериозно увреждане на здравето му. Всъщност в такива случаи кандидатът за международна закрила не би могъл да получи субсидиарна закрила съгласно член 14а, параграф 2, букви а)–с) от Закона за убежището [които съответстват на член 15, букви а)–в) от Директива 2011/95].
- 22 Накрая разширеният състав подчертава, че би било желателно чешкият законодател да отчита в по-голяма степен и случаите, които не попадат в обхвата на убежището или субсидиарната закрила. Той обаче не може да направи това, като разшири субсидиарната закрила по начин, противоречащ на нейната логика. Всъщност тази защита произтича от правото на Съюза, което значително ограничава националния законодател при транспонирането му. Защитата срещу задължението за напускане на страната като такова се осигурява в това отношение чрез процедурата във връзка със заповед за напускане на територията на страната или процедурата по експулсиране.
- 23 Запитващата юрисдикция обаче има съмнения дали тълкуването на член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището, направено от разширения състав, е съвместимо с правото на Съюза.

¹⁰ Разширеният състав счита, че въпросът е *éclairé*, поради което не отправя преюдициално запитване до Съда.

- 24 С оглед на изложеното запитващата юрисдикция най-напред отбелязва, че разширеният състав се позовава на решенията *Bundesrepublik Deutschland* и *Ахмедбекова* като пример за това, че не противоречи на логиката на международната закрила автоматичното предоставяне на статут на бежанец на равнище национално право на членовете на семейството на лице, на което е предоставен такъв статут. Въпреки че в тези две решения Съдът действително приема, че съгласно член 3 от Директива 2011/95 международна закрила може да бъде предоставена по семейни причини, според запитващата юрисдикция, той е направил това, тъй като задължението да се предостави на членовете на семейството на лице, ползващо се с международна закрила, подобен по същество статут, е наложено на държавите членки от самата директива в член 23. Междувременно по отношение на екстериториално действие на член 8 ЕКПЧ¹¹ — което според разширения състав е единственото възможно действие при тълкуването и прилагането на цитирания член 14а, параграф 2, буква d) — Директива 2011/95 не предвижда такова нещо.
- 25 По този начин от решенията *M'Vodj* и *Abdid* запитващата юрисдикция прави извод, че Съдът изключва от логиката на международната закрила положение, при което кандидатът за международна закрила търпи посегателства¹² в държавата си на произход. Според запитващата юрисдикция от тези решения или от решенията *Bundesrepublik Deutschland* и *Ахмедбекова* не следва, че ограничаването на приложното поле на член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището само до екстериториалните случаи на нарушение на член 8 ЕКПЧ (или евентуално други разпоредби на ЕКПЧ), е в съответствие с Директива 2011/95. Следователно запитващата юрисдикция си задава въпроса дали с оглед на решенията *M'Vodj* и *Abdida* национална разпоредба, тълкувана по този начин, може да се счита за национална разпоредба, гарантираща защитата на правата по ЕКПЧ, която не попада в обхвата на тази директива.
- 26 Освен това според запитващата юрисдикция член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището не е съвместим с Директива 2011/95. Тази разпоредба нежелано смесва правило, което преди това се е разбирало като пречка за налагане на задължение за напускане на страната, със субсидиарната закрила съгласно правото на Съюза. Дори да би могло да се твърди, че тази разпоредба всъщност никога не е уреждала субсидиарната закрила по смисъла на правото на Съюза и че от материална гледна точка тя замества пречката за налагане на задължението за напускане, в личните документи на лицата, ползващи се от субсидиарна закрила съгласно тази разпоредба, не се споменава, че това е институт, различен от субсидиарната

¹¹ Или всяка друга разпоредба на ЕКПЧ, с изключение на членове 2 и 3.

¹² Посегателството в тези случаи би било липсата на подходящо медицинско лечение в държавата на произход.

закрила по смисъла на правото на Съюза, и следователно те се ползват с всички права, произтичащи от този статут, и в други държави членки¹³.

- 27 Позовавайки се на примерите, в които, по мнението на разширения състав се прилага неговото тълкуване на член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището, запитващата юрисдикция посочва, че в много от тях кандидат за международна закрила би имал право да получи статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила в съответствие с член 15, буква б) от Директива 2011/95. Следователно запитващата юрисдикция има съмнения дали случаите на сериозни посегателства, уредени извън обхвата на директивата и основани на екстериториалното действие на член от ЕКПЧ (с изключение на членове 2 и 3), са съвместими с тази директива.
- 28 Според запитващата юрисдикция по-подходящ подход би бил признаването на т. нар. обратен вертикален директен ефект на Директива 2011/95. От член 3 от нея следва, че по-благоприятните национални стандарти трябва да са съвместими с нея. Член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището предоставя на чужденците статут на субсидиарна закрила и в случаите, когато член 15 от Директивата не предвижда това. Следователно правилото, произтичащо от член 3, според което държавите членки не могат да въвеждат по-благоприятни стандарти за определяне на дадено лице като лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила, ако тези стандарти не са съвместими с директивата, е пряко приложимо. Чешкият законодател е нарушил това правило.
- 29 Въпреки че в настоящия случай са изпълнени условията за директен ефект на тази разпоредба (т.е. яснота, безусловен характер и изтичане на срока за транспониране), става въпрос за обратен директен ефект, насочен срещу физическото лице, което е недопустимо съгласно практиката на Съда¹⁴.
- 30 Следователно, ако член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището е несъвместим с правото на Съюза, запитващата юрисдикция счита, че възприетото в предходната съдебна практика решение¹⁵, че тази несъвместимост не може да има неблагоприятно отражение върху кандидатите за международна закрила, е правилно.

¹³ В това отношение запитващата юрисдикция посочва решение В. и D., в което Съдът допуска предоставянето на убежище по силата на националното конституционно право, но този институт на националното право се различава от институтите на правото на Съюза по отношение на терминологията и функциите.

¹⁴ Вж. решение от 5 юли 2007 г., Kofoed, C-321/05, ECLI:EU:C:2007:408, т. 42, от 8 октомври 1987 г., Kolpinghuis Nijmegen, 80/86, ECLI:EU:C:1987:431, т. 9 и 13, от 11 юни 1987 г., Pretore di Salò/X, ECLI:EU:C:1987:275, 14/86, точки 19—20, от 26 септември 1996 г., Arcaro, C-168/95, ECLI:EU:C:1996:363, т. 36—37, от 3 май 2005 г., Berlusconi и др., C-387/02, C-391/02 и C-403/02, ECLI:EU:C:2005:270, т. 73—74, и от 27 февруари 2014 г., OSA, C-351/12, ECLI:EU:C:2014:110, т. 47.

¹⁵ Вж. точка 18 от настоящото резюме.

- 31 Поради изложените по-горе съображения запитващата юрисдикция решава да отправи преюдициално запитване до Съда. Ако Съдът установи, че член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището противоречи на правото на Съюза, запитващата юрисдикция ще може да продължи да прилага тази разпоредба в пълния ѝ обхват въз основа на т.нар. обратен вертикален директен ефект на Директива 2011/95. Следователно правните становища на *Krajský soud v Praze* (Окръжен съд Прага) и *Krajský soud v Brně* (Окръжен съд Бърно) ще останат валидни, както и техните критики срещу по-ранните решения на ответника, който според тези съдилища не е преценил в достатъчна степен дали намесата в личния живот на А.В. в тази приемаща държава членка е в съответствие с международните задължения на Чешката република. След това запитващата юрисдикция ще прецени по същество дали ответникът се е съобразил тези правни становища. Ако Съдът стигне до обратното заключение, това ще има пряко отражение върху основателността на възраженията на А.В., които се основават именно на член 14а, параграф 2, буква d) от Закона за убежището.